

Ecologische inventarisatie Gezondheidspark

BügelHajema Adviseurs b.v., 31 januari 2017

KADER

Om de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan 'Hardenberg Gezondheidspark partiële herziening ziekenhuis' te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 30 januari 2017 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

Dit betreft een actualisatie van het Flora- en faunaonderzoek uit 2011² dat, gezien de beperkte houdbaarheid van ecologisch onderzoek, verouderd is. De resultaten uit 2011 worden indien van toepassing aangehaald in onderstaande tekst.

PLANGEBIED

Het plangebied is gelegen ten zuiden van het Röpcke-Zweers Ziekenhuis aan de Jan Weitkampaan in het oosten van Hardenberg. Het plangebied betreft een parkeerterrein met sloten en enige beplanting.

De plannen bestaan uit realisatie van nieuwbouw op het huidige parkeerterrein. Hiertoe wordt beplanting verwijderd en worden watergangen deels vergraven en gedempt.

Impressie plangebied vanuit het zuidwesten

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

² 'Advies Natuurwaarden Gezondheidscentrum Hardenberg', BügelHajema Adviseurs, 2011

- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek blijkt dat het plangebied een zeer beperkte natuurwaarde kent. Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna³ (NDFF) via Quickscanhulp.nl⁴ (© NDFF - quickscanhulp.nl 30-01-2017 14:40:28) blijkt dat in de omgeving van het plangebied (0-1 kilometer) de laatste vijf jaar meerdere beschermde soorten zijn waargenomen⁵. Het gaat vooral om amfibieën, zoogdieren en vogels.

Het plangebied bestaat uit een verhard en halfverhard parkeerterrein met inrit. Tussen beide parkeerterreinen is een houtsingel met populieren aanwezig.

Rondom het zuidelijke parkeerterrein is grasvegetatie aanwezig. In de zuidwesthoek is een restant van voormalige erfbeplanting aanwezig met soorten als Canadese fijnstraal, conifeer, laurierkers, lariks en zomereik. In de sloten staat veel grote lisdodde. Beschermde planten zijn, evenals bij het onderzoek uit 2011, niet aangetroffen en gezien de terreingesteldheid evenmin te verwachten.

De genoemde broedvogels in Quickscanhulp, betreffen allen broedvogels met een jaarrond beschermde nestplaats (zoals buizerd, havik en kerkuil). Jaarrond beschermde nesten van deze broedvogels zijn niet aangetroffen en te verwachten in het plangebied. In bosjes direct ten noordoosten en ten westen van het plangebied zijn, evenals in 2011, wel nesten van roek aangetroffen. Roek is een soort met een jaarrond beschermde nestplaats. In het plangebied kunnen algemene soorten als vink, merel en turkse tortel tot broeden komen.

3 Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF is de meeste complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens: de Gegevensautoriteit Natuur heeft vastgesteld dat ze kloppen. Informatie is te vinden op www.natuurloket.nl.

4 Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten in relatie tot het plangebied zijn aangetroffen. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt, de Gegevensautoriteit Natuur staat hiervoor in.

5 Momenteel heeft de uitvoer van quickscanhulp.nl alleen betrekking op beschermde soorten zoals opgenomen in de Flora- en faunawet. Hierdoor staan soorten in de uitvoer die onder de Wet natuurbescherming niet (meer) beschermd zijn en missen soorten die onder de Wet natuurbescherming wel beschermd zijn. Ontbrekende soorten zijn wel meegenomen in de beoordeling.

Gezien de grote mate van (half)verharding en de beperkte hoeveelheid opgaand groen is het plangebied geen belangrijk onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen zoals roek.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet in het plangebied aanwezig. Bebouwing ontbreekt en in de bomen zijn geen ruimten aangetroffen die als zodanig kunnen fungeren. Het plangebied (en dan vooral de groenstructuren) vormt beperkt geschikt foerageergebied voor vleermuissoorten als laatvlieger en gewone dwergvleermuis.

De watergangen in het plangebied staan niet in verbinding met overig oppervlaktewater in de omgeving. Ten tijde van het veldbezoek was het waterpeil erg laag en stond de westzijde nagenoeg droog. De watergangen vormen geen onderdeel van het leefgebied van beschermde vissoorten.

Uit de omgeving zijn waarnemingen van de op basis van Habitatrichtlijn beschermde poelkikker, heikikker en knoflookpad bekend (Quickscanhulp.nl). Voor deze soorten ontbreekt in het plangebied echter geschikt leefgebied.

In het plangebied en de directe omgeving zijn enkele beschermde diersoorten zoals veldmuis, huisspitsmuis, bosmuis, gewone pad en bruine kikker te verwachten. Voor deze soorten geldt in de provincie Overijssel bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10 eerste lid Wnb.

TOETSING

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels, waaronder die van roek, worden verstoord. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale Omgevingsvisie en -verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke

natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Overijssel uitgewerkt in de Omgevingsvisie Overijssel en de bijbehorende Provinciale Omgevingsverordening Overijssel. Het NNN in Overijssel kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Wnb. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Vecht- en Beneden-Reggegebied op een afstand van circa 7,5 km. Het plangebied ligt verder niet op en grenst niet aan gronden die in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid zijn aangewezen als NNN. Op ruim 900 meter ten westen van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied. Het betreft hier de Vecht met zijn uiterwaarden. Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met beschermde gebieden. Verder worden het plangebied en de beschermde gebieden van elkaar gescheiden door onder meer bebouwing en infrastructuur.

TOETSING

Gezien de ligging van het plangebied in de bebouwde kom van Hardenberg, de ligging ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van het plan kunnen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Wnb op voorhand worden uitgesloten.

De beoogde plannen vinden plaats buiten het NNN, waardoor hierop eveneens geen negatieve effecten te verwachten zijn.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde ecologische inventarisatie is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan.

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een aanvullend onderzoek in het kader van de Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet noodzakelijk is. Met inachtneming van het broedseizoen van vogels is een ontheffing van de Wnb voor soorten of een vergunning op grond van de Wnb voor gebieden op voorhand niet nodig voor de beoogde activiteiten. Het plan is daarnaast op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening.

Op voorhand kan in redelijkheid worden gesteld dat natuurwet en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het ruimtelijke plan niet in de weg staat.